

Rom 16, 19

19: For deres lydighet er blitt kjent for alle. Derfor er jeg glad på deres vegne. Men jeg vil at dere skal være kloke i det som er godt, og usmittet av alt det onde.

Hvilken sammenheng dette verset har med formaningen og advarselen like foran, ser vi hvis vi sammenlikner med kap. 15: 14-15. Der sier Paulus at selv om han visste at de kristne i Rom var fulle av godhet og all kunnskap, hadde han likevel skrevet mer frimodig til dem for å minne dem (om noe de altså allerede visste). Det er på samme måte han taler her også. Nå har han advart dem mot disse som skaper splittelse, formant dem til å ta avstand fra slike, og sagt at de "forfører hjertene til de godtroende". Nå tilføyer han: Dermed ville jeg ikke ha fram at dere er de som står mest åpne for villfarelser og forførelse. Tvert imot er deres lydighet mot evangeliet kjent av alle. Hensikten har bare vært at dere må være på vakt. At dere må være åpne og ta vare på alt som er rett og godt. Men usmittet, ja, avvisende mot alt som kan forføre dere.

Noen har oppfattet dette verset på helt motsatt vis. De mener Paulus med "lydighet" her mener at de stiller seg åpne for alt mulig, og at han vil si: Min advarsel mot dem som skaper splittelser er særdeles nødvendig for dere. For det er jo allment kjent hvor lydige, bøyelige og lette dere er å overbevise. Derfor dukker nok disse også snart opp hos dere. Men at dette ikke er apostelens mening, kan vi se dels av selve ordet "lydighet", og det som egentlig ligger i dette ordet. Dels også av tilføyelsen: "Derfor er jeg glad på deres vegne". Når det gjelder ordet "Lydighet", så har det alltid den gode betydningen av lydighet mot evangeliets sanne lære. Ofte betyr det selve hjertets villige "lydighet" mot selve nådens kall til omvendelse og tro. Ikke noe menneskes naturlige lydighet, men den som virkes av selve Ordet (se utleggelsen av kap. 1: 5), en hjertets lydighet som bare er hjertets overgivelse til evangeliet. Men deretter, som en frukt av dette, kommer også lydighet til all Guds vilje. Det var dette herlige og klare kjennetegnet de var blitt kjent for blant folkene (konf. kap. 1: 8).

Det var denne deres lydighet til alt Guds ord Paulus nå gledet seg over på deres vegne. Og på denne grunnvollen hadde han også håp om at de ville være lydige mot det Ordet taler om sandretlighet og trofasthet mot den sannheten som kan frelse, og ikke så snart åpne seg for noe nytt i læren. Derfor er jeg glad på deres vegne, sier han. Han fryder seg hjertelig over at de har en velsignet utvikling i nåden. (Vi merker altså at det var bare kjærlighet som også drev ham til sterke advarsler!) Men samtidig med denne gleden over dem, som han gir uttrykk for, bærer han også på en frykt for at de kanskje ikke hadde nok av den visdom og gode enfold som kreves for å holde fast på det som er godt, og ikke bli inntatt av alt det onde. Derfor tilføyer han: Men jeg vil at dere skal være kloke i det som er godt, og usmittet av alt det onde.

La oss nå se litt nærmere på disse ordene, ja, ta dem inn over oss! "Jeg vil at dere skal være kloke i det som er godt, og usmittet av alt det onde" (sv: Och enfaldiga til det onda). Det er det samme som Paulus sier til korinterne: "Brødre, vær ikke barn i forstand, men vær småbarn i ondskap! I forstand skal dere være modne" (fullvoksne, fullmodne, 1Kor 14: 20). Det kristne enfoldet (enfoldigheten) er en dyrebar gave. Men dette er ikke et uttrykk for manglende forstand eller kunnskap. Nei, det gode, prisverdige enfold består i at samtidig med alt det vi vet, likevel "regner alt for tap sammenlignet med det som er så mye mer verd; kunnskapen om Kristus Jesus" (1Kor 2: 2, Fil 3: 8). Videre innebærer det, som i vår tekst, at vi holder oss så pass borte fra alt det som kan skade oss, at vi er "usmittet av alt det onde", dvs. som barn ikke er opplyst om, eller er ukjent med, alt dette som foregår rundt oss i verden. Det er dette som er å "være småbarn i ondskap", eller som vår tekst sier: "vara enfaldiga til det onda".

Og dette enfoldet er en usigelig dyrebar gave. Men hvis vi ikke samtidig også har en viss åndelig visdom, så blir vi ganske snart forført. Det er dette Paulus mener med å "være kloke i det som er godt", og "vær ikke barn i forstand", "i forstand skal dere være fullvoksne". Mens enfold overfor det onde betyr at vi er så distansert fra det at vi som små barn ikke en gang vet om det. Så betyr også det å være kloke i det som er godt, at vi har trengt oss så sterkt inn i dypet av det som er godt, at vi alltid er i stand til å velge ut det gode, og ser forskjell på det som er ondt og ødeleggende.

En slik visdom kreves særlig for å prøve all forkynnelse, om den er "i overensstemmelse med troen" (kap. 12: 6). Men er også nødvendig for å prøve alle forhold i det daglige liv, om det skjer i kjærlighetens fotspor (kap. 13: 10). Men her hjelper det ikke med noen som helst menneskelig visdom og skarpsindighet. Her kreves ganske enkelt Guds nåde og gave. Det gjelder særlig når det onde går dypt, og er kledd herlige ord og gjerninger. Når villfarelsen er pyntet med et skinnende slør av sannheter, ofte med undergjerninger som bevis (2Tess 2: 9 flg.). Og vi er jo alle slik av natur at vi blir fort lei av det gamle, og tenner lett opp av alt som er nytt. Å, må da Herren være nådig mot oss og komme oss til hjelp med sin Ånds lys!

Men Paulus vil vi skal bruke alle midler for å få den nødvendige visdom til "det som er godt". Han oppmuntrer oss til i Åndens lys, gjennom bønn og studie stadig å trenge dypere inn i de skjulte hemmelighetene i alle Guds ords sannheter. Det er det som er hensikten med formaningen, når han sier vi skal "være kloke i det som er godt, og usmittet av alt det onde". "Se, jeg sender dere som sauer midt blant ulver. Derfor skal dere være kloke som slanger og enfoldige som duer" (Mat 10: 16). Vi skal altså strekke oss etter denne dyrebare visdommen. Men likevel alltid huske at det er bare Herrens Ånd som kan veilede oss i alle sannheter, og åpenbare Satans dybder. Vi må huske at den som har størst visdom og kunnskap, blir fortest og aller mest bedratt - hvis han setter sin lit til sin egen kunnskap og klare syn.

Ingenting er så farlig som å tro at en er så godt utrustet med Guds ord og visdom at vi nok selv skal kunne høre hva som er rett og galt. Nei, da går det mye bedre for dem som ikke har så mye

kunnskap, som bare kjenner på sin mangel på kunnskap, og trenger all nåde og veiledning av Gud (se 1Pet 5: 5). Og det er denne vår avhengighet av Gud, når det gjelder å bevares fra djevelens onde angrep f. eks. mot vår samdirektighet i læren, vi ser uttrykt gjennom apostelens plutselige avbrytelse av sin formaning, for så å begynne å tale om hva Herren Gud skal gjøre i saken.